

Michael BILLINGTON

NOI IN LUME

Un tric magic cu Molière

Nu se întâmplă numai în fotbal ca o victorie renumită să se nască dintr-o înfrângere. Se întâmplă și în teatru, așa cum a dovedit-o extraordinara producție a lui Silviu Purcărete, după farsa scrisă de Molière în 1671, despre un trișor celebru.

La prima vedere se pare că ne aflăm în fața unei piese lugubre, cu standardele ridicate ale teatrului european. Purcărete plasează acțiunea într-o cafenea părăsită, realizată minuțios de Helmut Sturmer, cu praf care se ridică de pe claviatura pianului și scaune înțepenite în piloni în cădere. Totul pare ceva cu totul diferit față de comedia napolitană a lui Molière despre un servitor viclean care șterpelește bani de la doi tați nerozi, ce se opun căsătoriei propriilor copii.

Însă conceptul fabulos al lui Purcărete capătă contur și, treptat, se clarifică: el tratează piesa lui Purcărete nu ca pe o ștregăreală febrilă, ci ca pe o mărturie filosofică umană. Cheia lui Richard McCabe pentru Scapino constă în declarația sa că „un ordinar m-ar vedea drept Gică contra. Eu m-aș numi artist.“ Amintind de Orson Welles în Prospero, McCabe pășește pe scenă ca un magician pensionat, într-o ultimă încercare de a restabili ordinea lumii.

McCabe este unul dintre actorii noștri cei mai buni; iar el și Purcărete sugerează faptul că aceasta este o piesă care tratează despre triumful tămăduitor al artistului. Deși tonul predominant este de o melancolie desăvârșită, există și momente de un haz adevărat. În rolul unuia dintre tații ultragiați, Pip Donaghy își descoperă temperamentul vulgar prin sfărâmarea scaunelor în două; pe când, celălalt tată, Steven Beard, își semnalează lăcomia feroce prin a-și stivui în farfurie mâncare cât să sature o armată întregă.

De remarcat aportul lui Stephen Ventura în rolul amarezului nervos, care-și roade unghiile de emoție, și al Alexiei Healy, ca țigancă, mireasă pasionantă; precum și traducerea lui Jeremy Sams – ironică, ascuțită, vivace. Însă finalul îi aparține 100% lui Purcărete. Nu este primul regizor care salvează piesa lui Molière de la jocul zbunguit; producția recentă a lui Jean-Louis Benoît de la Comedia Franceză este nuanțată cu tonuri ciudate beckettienne. În Scapino al lui Molière, Purcărete realizează portretul vibrant al artistului care se confruntă cu propria efemeritate.

(articol preluat din *The Guardian*, 27 mai 2005)

Traducerea: *Cătălina PANAITESCU*